

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ»

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказ ДНЗ «Запорізьке ВПУ»
від 05.06.2020 № 106

ПОЛОЖЕННЯ
про команду
психолого-педагогічного супроводу здобувача освіти
з особливими освітніми потребами
в державному навчальному закладі
«Запорізьке вище професійне училище»

Погоджено педагогічною радою
державного навчального закладу
«Запорізьке вище професійне
училище»
Протокол № 2
від 09 січня 2020 року

I. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає основні принципи, завдання та функції, а також порядок організації діяльності команди психолого-педагогічного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами (далі - Команда супроводу), які здобувають освіту в умовах інклюзивного навчання в державному навчальному закладі «Запорізьке вище професійне училище» (далі – Училище).

1.2. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

здобувачі освіти з особливими освітніми потребами — особи з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту в Училищі;

інклюзивна група — група в Училищі, в якій поряд з іншими здобувачами освіти навчаються одна або більше осіб з особливими освітніми потребами.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про освіту”, “Про професійну (професійно-технічну) освіту”, «Порядку організації інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти».

1.3. Персональний склад Команди супроводу затверджується наказом директора Училища.

1.4. Команда супроводу здобувача освіти з особливими освітніми потребами співпрацює з Інклюзивно-ресурсними центрами (далі – ІРЦ) з питань надання корекційно-розвиткових послуг та методичного забезпечення її діяльності.

II. Склад Команди супроводу

2.1. Склад Команди супроводу визначається з урахуванням освітніх потреб здобувача освіти з особливими освітніми потребами.

2.2. До складу Команди супроводу здобувача освіти з особливими освітніми потребами залучаються:

представник адміністрації училища;

педагогічні працівники училища, які працюють із здобувачем освіти з особливими освітніми потребами безпосередньо, зокрема майстри виробничого навчання, класний керівник та/або педагоги професійного навчання, соціальний педагог, практичний психолог, асистент майстра виробничого навчання і асистент викладача (за наявності), керівник фізичного виховання, інші педагогічні працівники відповідно до штату училища;

інші фахівці (за потреби): керівник гуртка, комендант, вихователь гуртожитку, медична сестра; асистент здобувача освіти з особливими потребами, спеціалісти системи соціального захисту населення, служби у справах дітей тощо.

III. Принципи діяльності Команди супроводу

3.1. Основними принципами діяльності Команди супроводу є:

повага до індивідуальних особливостей здобувача освіти з особливими освітніми потребами;

дотримання інтересів здобувача освіти з особливими освітніми потребами, недопущення дискримінації та порушення її прав;
 командний підхід;
 активна співпраця з батьками (опікунами) неповнолітнього здобувача освіти з особливими освітніми потребами, залучення їх до освітнього процесу та розробки індивідуального навчального плану;
 конфіденційність та дотримання етичних принципів;
 міжвідомча співпраця.

IV. Завдання Команди супроводу

4.1. Команда супроводу виконує наступні завдання:

збір інформації про особливості розвитку, інтереси, труднощі, освітні потреби здобувача освіти з особливими освітніми потребами;

співпраця із структурними підрозділами Училища щодо організації інклюзивного навчання;

забезпечення психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, визначення напрямів корекційно-розвиткових послуг, що можуть бути надані в межах Училища на підставі висновку ІРЦ, та забезпечення надання цих послуг;

розроблення індивідуального навчального плану для здобувача освіти з особливими освітніми потребами та моніторинг його виконання з метою коригування та визначення динаміки опанування професійними компетентностями;

підготовка педагогічних працівників училища та соціальних працівників, волонтерів до роботи із здобувачами освіти з особливими освітніми потребами шляхом проведення лекцій, семінарів, тренінгів, засідань за круглим столом тощо;

консультування та надання методичної допомоги педагогічним працівникам училища з організації інклюзивного навчання;

забезпечення інформаційно-просвітницької діяльності щодо формування позитивного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами серед педагогічних працівників, батьків і здобувачів освіти, з метою недопущення випадків булінгу (цькування), дискримінації та порушення прав, формування дружнього та неупередженого ставлення до здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

створення належних умов для інтеграції здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в освітнє середовище;

проведення профорієнтаційної роботи серед випускників закладів загальної середньої освіти з особливими освітніми потребами;

співпраця із закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями тощо з метою здійснення волонтерської допомоги, спрямованої на підтримку здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

4.2. Психолого-педагогічний супровід здобувачів освіти з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу в училищі передбачає:

навчально-організаційний компонент, що включає допомогу в організації освітнього процесу; розроблення та моніторинг виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти з особливими освітніми потребами; організацію індивідуальних консультацій;

психологічний компонент – забезпечення системної психологічної допомоги здобувачам освіти з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу, зокрема їх соціально-психологічної адаптації до освітнього середовища училища;

соціальний компонент — здійснення заходів щодо соціальної та соціально-побутової підтримки здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, зокрема надання інформації та допомоги під час влаштування в гуртожиток, отримання різних видів державної допомоги, технічних засобів реабілітації, а також провадження волонтерської діяльності.

V. Основні функції членів Команди супроводу

5.1. Представник адміністрації закладу освіти (директор, заступник директора з навчально-методичної роботи, заступник директора з навчально-виховної роботи):

- формує склад Команди супроводу;
- організовує роботу Команди супроводу;
- контролює виконання висновку ІРЦ;
- залучає фахівців (в тому числі фахівців ІРЦ) для надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;
- контролює виконання учасниками Команди супроводу своїх функцій;
- розробляє спільно з іншими учасниками Команди супроводу індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами;
- здійснює моніторинг виконання, оцінку діяльності педагогічних працівників, залучених до реалізації індивідуального навчального плану;

5.2. Практичний психолог:

- вивчає та здійснює моніторинг психічного розвитку здобувача освіти з особливими освітніми потребами;
- забезпечує психологічний супровід здобувача освіти з особливими освітніми потребами;
- надає корекційно-розвиткові послуги здобувачу освіти з особливими освітніми потребами згідно з висновками ІРЦ¹;
- надає рекомендації, консультації та методичну допомогу педагогічним працівникам Училища у роботі зі здобувачами освіти з особливими освітніми потребами;

здійснює консультативну роботу з батьками (опікунами) здобувача освіти з особливими освітніми потребами;

здійснює просвітницьку роботу щодо формування психологічної готовності в учасників освітнього процесу до взаємодії в інклюзивному середовищі.

¹Проведення корекційно-розвиткових занять практичним психологом здійснюється відповідно до чинного законодавства.

5.3. Соціальний педагог:

забезпечує соціально-педагогічний патронаж здобувача освіти з особливими освітніми потребами та її батьків (опікунів);

виявляє соціальні проблеми, які потребують негайного вирішення, при потребі, направляє до відповідних фахівців з метою надання допомоги;

вивчає соціальні умови розвитку здобувача освіти з особливими освітніми потребами;

забезпечує соціалізацію здобувача освіти з особливими освітніми потребами, адаптацію її у новому колективі;

інформує здобувача освіти з особливими освітніми потребами про можливості залучення до участі в гуртках, секціях з урахуванням її можливостей;

надає рекомендації учасникам освітнього процесу щодо шляхів ефективної інтеграції здобувача освіти з особливими освітніми потребами в колектив однолітків, формує позитивний мікроклімат в підлітковому колективі, сприяє подоланню особистісних, міжособистісних конфліктів;

здійснює захист прав здобувача освіти з особливими освітніми потребами, за відповідним дорученням представляє її інтереси у відповідних органах та службах.

5.4. Майстер виробничого навчання, класний керівник та/або педагоги професійного навчання:

забезпечують освітній процес здобувача освіти з особливими освітніми потребами з урахуванням особливостей її розвитку;

здійснюють підготовку інформації для учасників засідання Команди супроводу про особливості навчально-пізнавальної діяльності здобувача освіти з особливими освітніми потребами, її сильні сторони та потреби;

беруть участь у підготовці і розробці індивідуального навчального плану здобувача освіти з особливими освітніми потребами;

контролюють результати виконання навчальної програми/освітнього плану;

сприяють створенню належного мікроклімату в колективі;

надають інформацію батькам про стан засвоєння навчальної програми/освітнього плану здобувачем освіти з особливими освітніми потребами.

5.5. Асистент майстра виробничого навчання, асистента викладача:

здійснює спостереження за здобувачем освіти з особливими потребами з метою вивчення індивідуальних особливостей, схильностей, інтересів та потреб;

бере участь в організації освітнього процесу здобувача освіти з особливими освітніми потребами;

бере участь у підготовці індивідуального навчального плану та індивідуальної навчальної програми;

здійснює адаптацію освітнього середовища, навчальних матеріалів відповідно до потенційних можливостей та з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку здобувача освіти з особливими освітніми потребами;

здійснює оцінку спільно з майстром виробничого навчання/викладачем рівня опанування професійними компетентностями;

готує інформацію для учасників засідання Команди супроводу за результатами спостереження за здобувачем освіти щодо його індивідуальних особливостей, інтересів та потреб;

надає інформацію батькам, педагогічним працівникам щодо особливостей розвитку здобувача освіти з особливими освітніми потребами.

5.6. Батьки (опікуни) здобувача освіти з особливими освітніми потребами:

доводить інформацію про здобувача освіти з особливими освітніми потребами (стиль, спосіб навчання, успіхи, труднощі у виконанні домашніх завдань);

бере участь у роботі Команди супроводу, в тому числі залучається до складання індивідуального навчального плану;

створює умови для навчання, виховання та розвитку здобувача освіти з особливими освітніми потребами и.

5.7. Медичний працівник училища:

здійснює інформування учасників Команди супроводу про стан здоров'я здобувача освіти з особливими освітніми потребами та її психофізичні особливості;

за необхідності, здійснює збір додаткової інформації від батьків, закладу охорони здоров'я щодо стану здоров'я здобувача освіти.

VI. Організація роботи Команди супроводу

6.1. Загальне керівництво Командою супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами покладається на заступника директора з навчально-методичної роботи (навчально-виховної роботи), який несе відповідальність за виконання покладених на Команду супроводу завдань та розподіл функцій між її учасниками.

6.2. Робота Команди супроводу здійснюється в межах основного робочого часу працівників.

6.3. Однією з організаційних форм діяльності Команди супроводу є засідання її учасників, яке проводиться не менше трьох разів протягом навчального року. За потреби скликаються позачергові засідання. Ініціювати позачергове засідання Команди супроводу може будь-хто з її учасників.

6.4. Головою засідання Команди супроводу є заступник директора з навчально-методичної (навчально-виховної) роботи.

6.5. Рішення засідання Команди супроводу приймаються за результатами колегіального обговорення інформації кожного її учасника відкритим голосуванням (за умови присутності на засіданні не менше 2/3 від загального складу).

6.6. Рішення засідання Команди супроводу оформляється протоколом, який веде секретар засідання. Протокол засідання підписується головою та секретарем.

6.7. Секретар призначається із числа складу постійних учасників Команди супроводу.

VII. Організація надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дитині з особливими освітніми потребами

7.1. Для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами зміст та обсяг навчально-виробничого процесу, строк навчання визначаються освітніми програмами та робочими навчальними планами училища, які за потреби можуть бути адаптовані для отримання знань, умінь та навичок відповідно до індивідуального навчального плану згідно з індивідуальною програмою розвитку (за наявності).

7.2. Дотримання вимог стандартів у сфері професійної (професійно-технічної) освіти здобувачами освіти з особливими освітніми потребами забезпечується з урахуванням їх індивідуальних психічних, інтелектуальних, фізичних, сенсорних можливостей та у такій формі, яка для кожного здобувача є найбільш оптимальною.

7.3. Відповідно до висновку ІРЦ, індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю (за наявності), результатів психолого-педагогічного вивчення здобувача освіти з особливими освітніми потребами Команда супроводу складає індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами за його участю або одного з батьків (чи інших законних представників), затверджується керівником училища та підписується ним або одним з батьків (чи інших законних представників). Освітні програми, які використовуються для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, можуть мати корекційно-розвитковий складник.

7.4. Під час виробничого навчання на виробництві та/або виробничої практики здобувачем освіти з особливими освітніми потребами до досягнення ним повноліття, допускається розробка індивідуального плану проходження виробничого навчання на виробництві та/або виробничої практики із

залученням спеціалістів Інклюзивно-ресурсного центру, який надав висновок про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку здобувача освіти.

7.5. Команда супроводу визначає способи адаптації (у разі необхідності модифікації) освітнього середовища, навчальних матеріалів відповідно до потенційних можливостей та з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку здобувача освіти з особливими освітніми потребами.

7.6. Надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг здійснюється шляхом проведення індивідуальних і групових занять.

7.7. У разі виникнення труднощів у реалізації індивідуального навчального плану Команда супроводу звертається до фахівців ІРЦ щодо надання методичної допомоги.

7.8. Команда супроводу формує та узгоджує з батьками (чи іншими законними представниками) розклад корекційно-розвиткових занять здобувача освіти з особливими освітніми потребами.

7.9. Корекційно-розвиткові заняття проводяться педагогічними працівниками закладу освіти та (або) залученими фахівцями ІРЦ, інших установ/закладів, фізичними особами, які мають право здійснювати освітню діяльність у сфері освіти.

Заступник директора з НМР

Олена КУЛИНИЧ

Заступник директора з НВР

Наталя ПАСКАРЬ

Соціальний педагог

Сергій ЮХИМЕНКО